Občina Radlje ob Dravi
Mariborska cesta 7, 2360 Radlje ob Dravi

P O R O Č I L O

Občine Radlje ob Dravi za leto 2023
pri projektu **Slovenia Green**

November 2023

Nosilec Zelene sheme slovenskega turizma je Slovenska turistična organizacija. Občina Radlje ob Dravi je v letu 2016 vstopila v Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST) – Slovenia Green Destination (SGD). Namen Zelene sheme je uvajati in pospeševati trajnostne poslovne modele v slovenski turizem / destinacijo ter krepiti osnove za trženje zelene ponudbe. Destinacija je bila s strani cerificiranega ocenjevalca ponovno ocenjena v marcu leta 2019 in 20. maja 2019 prejela SREBRNI ZNAK. S tem je destinacija dobila potrditev svoje začrtane poti in ciljev na področju trajnostnega turizma. Leta 2022 se je destinacija ob vnovičnem ocenjevanju v okviru ZSST tudi ponovno zavezala, da bo spodbujala trajnostno delovanje, združevala trajnostna prizadevanja ter promovirala lokalni značaj in zelene zgodbe.

Turizem ima v občini Radlje ob Dravi pomembno vlogo in predstavlja enega izmed ključnih elementov njenega gospodarskega, kulturnega ter družbenega razvoja. Območje je znano po svoji naravni lepoti, bogati zgodovini ter kulturni dediščini, ki privabljajo vedno več obiskovalcev in turistov. Turizem v občini ne le ustvarja gospodarske priložnosti, temveč tudi spodbuja ohranjanje tradicije, lokalne kulture in okolja.

Pomembnost turizma v občini Radlje ob Dravi sega preko zgolj ekonomskega vidika in predstavlja pomemben element za celostni razvoj, povezan z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine ter zadovoljevanjem potreb tako obiskovalcev kot lokalnega prebivalstva.

Shema Slovenia Green temelji na številnih merilih in standardih trajnostnega turizma, ki vključujejo skrb za okolje, upravljanje z naravnimi viri, podporo lokalni skupnosti, kulturno dediščino in družbeno odgovornost. Slovenia Green ni le oznaka kakovosti, ampak predstavlja tudi zavezo za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji.

Aktivnosti v letu 2023 bomo predstavili v kazalnikih kot so določeni v Green Destinations Standard V2.

1. Destinacijski management

Zelena koordinatorica, Klara Glazer je v letu 2023 uspešno opravila test za zelene koordinatorice in pridobila certifikat. Uspešno opravljen test je ena izmed novih in obveznih zahtev v letu 2023. Člani Zelene ekipe so se redno udeleževali izobraževanj, seminarjev in delavnic ter pridobivali znanja o novostih in kako smo lahko kot destinacija še uspešnejši pri delovanju v okviru Zelene sheme.

Destinacija je skozi leto deležnike redno obveščala o trajnostnih politikah, aktivnostih in rezultatih (Novičkar, spletna stran in družbena omrežja).

Kot smo zastavili v Akcijskem načrtu, smo v sredo, 15. novembra, izvedli prvi letni posvet s turističnimi deležniki, ki pa je bil odprt tudi za občanke in občane občine Radlje ob Dravi. Na posvetu smo pokrili ključne teme Zelene sheme. Povabili smo zunanje govornike, oziroma strokovnjake s posameznih področij. Predstavilo smo načrte in strategijo na področju turizma v letu 2023 in naprej, razvojne načrte, cilje. Pomemben element promocije lokalnega značaja in zelenih zgodb, je tudi spodbujanje ponudnikov in turističnega gospodarstva za pridobitev znaka Slovenija Green Accommodation, Cuisine, Attraction, Park, Travel Agency, Beach, ki jih pridobijo

ponudniki, po predhodni pridobitvi enega od okoljskih znakov, ki jih priznava Zelena shema Slovenskega turizma / Slovenia Green (EU marjetica, EMAS, Green Key, Green Globe, Bio Hotels, Travelife idr.). Udeležencem smo predstavili trajnostne znake in spodbudili k pridobivanju le teh. Posvet je bil namenjen tudi spodbujanju turističnih ponudnikov k odgovornemu ravnanju do okolja in družbe, odgovorno ravnanje s trdimi odpadki, prilagajanje na podnebne, spodbujanje k rednemu spremljanju/merjenju in izravnavi ogljičnega ter odgovorna raba energije in osveščanje k nižji porabi. Predstavljen je bil tudi primer dobre prakse - Kmetija Urška - Eko turistična kmetija.

V okviru kazalnika je JZ ŠKTM osvežil predlogo – seznam deležnikov s katerimi sodeluje.

2. Narava in pokrajina

Destinacija vseskozi spremlja tako pozitivne kot negativne vplive turizma na ekosisteme, naravne znamenitosti ter živalske in rastlinske vrste in njihove habitate. Pri razvoju in izvajanju turističnih produktov v naravi ni zaznanih negativnih vplivov, saj na destinaciji ne beležimo masovnega turizma.

Vodni park je tudi v letu 2023 obnovil znak Modra zastava in s tem še vedno nadaljuje pilotni projekt, tudi v mednarodnem merilu, saj do sedaj biološki bazeni v shemo Modrih zastav še niso bili vključeni. Urejene so številne pohodne in kolesarske poti, ki se skozi leto ustrezno vzdržujejo. Pomembna pridobitev je urejena kolesarska pot Radlje ob Dravi-Vas.

V Javnem podjetju Kanalizacija in čistilna naprava Radlje ob Dravi d.o.o. so pripravili poročilo o tujerodnih invazivnih vrstah v naši občini. Podjetje redno, večkrat letno, pregleduje in izvaja postopke za odstranitev invazivnih rastlin.

Skozi leto smo v Novičkarju osveščali prebivalce o pravilnih zasaditvah, predvsem na področju živih mej, ko se vse prerado uporablja vrste, ki niso avtohtone v našem okolju.

V letu 2023 je bilo kar 2ha travnikov spremenjenih v travnike za čebele, ki smo jih poimenovali mavrični travniki. V obeležitev tega, je bil postavljen hotel za žuželke in 3D tiskana čebelica. V centru Radelj so se zasadile talne gredice in sicer kombinacijo enoletnic, medovitih trajnic in zelišč. Prvič letos se uvaja tudi jesenska zasaditev. Še posebej smo ponosni na 120 metrsko cvetlično gredo, ki je namenjena 120 let turističnega društva v Radljah. Postopoma sadimo medovite trajnice na zgornji del centra.

3. Okolje in podnebje

Destinacija je tudi v letošnjem letu spodbujala čiščenje odpadnih voda do 2. stopnje.

Sprejet je bil LOKALNI ENERGETSKO PODNEBNI KONCEPT OBČINE RADLJE OB DRAVI 2022. Energetsko podnebni koncept lokalne skupnosti oz. občine pomeni dolgoročno načrtovanje razvoja občine na energetskem in z energijo povezanim okoljskim razvojem. Pomeni osnovo za postavitev in izvajanje ustrezne okoljske, energetske in podnebne politike.

V svetu, ki se sooča s številnimi okoljskimi izzivi, je trajnostna mobilnost postala ključnega pomena. Kot odgovorni turistični ponudniki se zavedamo potrebe po spodbujanju okolju prijaznih načinov potovanja in promociji trajnostnega turizma. Zato smo v naši

občini razvili in uvajamo nov turistični produkt, ki združuje javni prevoz in uporabo e-koles kot alternativo avtomobilom. Tako smo se v Občini Radlje ob Dravi letos odločili, da bomo turistom ponudili nov zeleni način prihoda v našo destinacijo. Skupaj s Slovenskimi železnicami in podjetjem Nomago smo razvili produkt, ki omogoča, da se turisti z vlakom pripeljejo do Železniške postaje v Vuhredu, nato si tam izposodijo e-kolo, s katerim se lahko udobno odpeljejo do Vodnega parka ali udeležijo kakšne izmed prireditev v našem kraju. V okviru projekta smo postavili izposojevalnici koles na dveh lokacijah: Železniška postaja Vuhred in kozolec ob Vodnem parku Radlje.

Naš novi turistični produkt temelji na ideji integracije javnega prevoza z e-kolesi, kar omogoča turistom prijetno in okolju prijazno doživetje našega kraja.

4. Kultura in tradicija

Intenzivno nadaljujemo s projektom obnove Dvorca Radlje. V letu 2023 predvsem s pripravo potrebne dokumentacije za pričetek del, ki so načrtovana v letu 2024. Glavni namen projekta obnove Dvorca Radlje je razvoj in nadgradnja muzejskih, kulturnih in izobraževalnih vsebin, ki temeljijo na bogati dediščini gozdarstva in sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v Dravski dolini in širše v Koroški regiji. Hkrati pa se bo z obnovo preprečilo propadanje kulturnega spomenika.

Narejen je bil pomemben korak tudi pri prepoznavanju nesnovne dediščine v občini. V oktobru smo v sodelovanju z Muzejem Radlje, Pahernikovo ustanovo, Pro Silvo ter Zavodom za gozdove vložili pobudo za vpis Sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v Register nesnovne kulturne dediščine. Gre predvsem za prepoznavanje bogate dediščine inž. Franja Pahernika in ob enem pobuda označuje tudi tesno povezanost občine z gozdom, naravo in trajnostnim delovanjem. V novembru smo prejeli pozitiven odgovor, da prijavljen element nesnovne kulturne dediščine odgovarja merilom in je zato primeren za vpis v Register nesnovne kulturne dediščine.

5. Družbena klima

V letu 2023 so se izvajale ankete tako pri obiskovalcih kot pri občankah in občanih. Kot vsako leto se je tudi letos pripravila evalvacija Vizije in strategije občine ter naredila primerjava s prejšnjimi leti.

O vseh pomembnejših dogodkih in novicah smo seznanjali občanke in občane v Novičkarju, informativnem glasilu občine in tudi širše občinstvo preko socialnih kanalov.

Pri promociji lokalnih izdelkov smo naredili napredek z uvedbo Naše tržnice. Lokalna tržnica pod imenom "Naša Tržnica" je namenjena inovativnem povezovanju in promociji lokalnih ponudnikov, saj slednji predstavljajo osnovo za celosten in dolgoročen razvoj turizma v Dravski dolini. Naša tržnica je pokazatelj koliko imajo lokalni pridelovalci ter obrtniki ponuditi prebivalcem Dravske doline, obenem pa prebivalcem omogoča, da nakup sveže, lokalno pridelane hrane in izdelkov opravijo brez vmesnih posrednikov neposredno od lokalnih ponudnikov. Predvsem pa je vzpostavitev "Naše tržnice" pomemben korak k povezovanju ponudnikov, ki bo močno pripomogel k večji prepoznavnosti Radelj ob Dravi in širše regije.

Občina Radlje ob Dravi je bila s strani NIJZ v letu 2023 predlagana za naziv Občina zdravja, kar sicer ni neposredni kazalnik projekta Slovenia Green, dokazuje pa, da

občina aktivno deluje na področju zdravja in varnosti in je pri tem uspešna in kot taka prepoznana tudi širše v regiji.

6. Poslovanje turističnih podjetij

Green Resort je s pomočjo občine in JZ ŠKTM v letu 2023 pridobil trajnostni znak Green key (Zeleni ključ) in se vključil v znak Green Accomodation. Green Key je mednarodni znak za okolje, ki se podeljuje nastanitvam in drugim gostinskim objektom, ki se zavezujejo k trajnostnim poslovnim praksam. Nagrajeni obrati izpolnjujejo stroga merila, neodvisno preverjena z rednimi presojami na kraju samem.

Podaljšan je bil pilotni znak Modra zastava za Vodni park. Program Modra zastava povezuje javnost z njeno okolico in pri javnosti spodbuja okoljsko zavedanje s pomočjo okoljsko izobraževalnih aktivnosti, stalnim informiranjem o biotski raznovrstnosti, občutljivih ekosistemih ter okoljskih pojavih.

Izveden posvet s turističnimi deležniki pa je poskrbel za aktivno komunikacijo med Zeleno ekipo in deležniki ter spodbudil ponudnike k odgovorni rabi vode, ravnanju s trdimi odpadki, varčevanje z energijo, zmanjšanju ogljičnega odtisa.

Intenzivno potekajo aktivnosti za odprtje lokalne trgovine. Lokalna trgovina bo prodajala in razvijala lastne lokalne izdelke ter vzpodbujala prodajo lokalnih izdelkov okoliških proizvajalcev.

Ugotavljamo, da so bili v letu 2023 narejeni pomembni premiki tako pri samem projektu Slovenia Green kot za sam razvoj občine kot turistične destinacije. Pridobili smo trajnostni znak za namestitev, oddali pobudo za registracijo nesnovne dediščine, ki je bila v prvem koraku pozitivno rešena, nadaljujemo tudi s projektom ohranjana kulturne dediščine. Povezali smo se z lokalnimi ponudniki in turističnimi deležniki. Tako preko projekta Naša tržnica, ki doživlja vedno večji uspeh in postaja vse bolj prepoznana kot z uvedbo vsakoletnega posveta turističnih deležnikov.

Zagotovo smo kot destinacija šele na začetku intenzivnega razvoja turizma, vendar s postopnimi koraki in dobrim delom opažamo tudi odziv turističnih ponudnikov, ki so bistveni za razvoj turizma v občini. Čaka naš še veliko izzivov, trdega dela, predvsem pa sodelovanja med celotno skupnostjo.

Z vztrajnim razvojem trajnostnih pristopov Radlje ob Dravi še naprej izkazujejo zeleno naravnanost, ob hkratnem ohranjanju edinstvenosti svojih naravnih in kulturnih bogastev ,za generacije danes in generacije prihodnosti.